

OBMIERZŁY (17) *part praet act*

Wymowa: *obmier-zły*.

Teksty nie oznaczają é oraz ó; o prawdopodobnie jasne (tak w ob-).

sg *m N* obmierzły (2). ◇ *G* obmierzł(e)go (1). ◇ **[I obmierzłym.]** ◇ *f G* obmierzł(e)j (1). ◇ *I* obmierzłą (1). ◇ *n G* obmierzł(e)go (1). ◇ *I* obmierzłym (2). ◇ *pl N m pers* obmierzli (1). *subst* obmierzł(e) (3). ◇ *G* obmierzłych (2). ◇ *D* obmierzłym (1). ◇ *A subst* obmierzłe (1). ◇ *If* obmierzłymi (1).

Sł stp, Cn, Linde brak.

Który budzi wstręt, obrzydzenie; odrażający, ohydny (17) : Imioná ich v poganow były obmierzłe dla thego iż imię Páńskie w nich fię zamyka/ ábowiem Dániel znaczy/ Bog fádzi *BibRadz* I 446b *marg.*

obmierzły komu (8): *CzechRozm* 221v; [*Katolicy rzymscy*] wołá to z nimi [*swymi pasterzami*] czynić/ co tylko fámi niewierni y niezbożni pogánie czyniáli/ tákże y Bogu obmierzli *Zydowie*. *CzechEp* 43; co fię teraz w *Rzymfkiey Kátholice* dzieie/ ia to śmieie gánię y to bálwochwálftwem Bogu obmierzłym zowę. *CzechEp* 80, 133, 278, 292, 342, 410.

[W przeciwstawieniu: »wdzięczny ... obmierzły«: Lecz ia powiádam: iż ráczey czuie fię wdzięcznym v drugich człowiek ftáry/ niżli obmierzłym. CiceroBBud 12.]

W charakterystycznych połączeniach: obmierzłe(-y, -a, -li) alegoryje, bajki, ceremonije, dziatki, gadki, imiona, mowy (2), *nabożeństwo, nieprawda, wisielec, Żydowie*.

W porównaniu (1): dla ktorego [*Chrystusa*] mnie vkrzyżowány ieft świat (to ieft iáko wifielec obmierzły) á ia światu *CzechRozm* 250.

W połączeniu szeregowym (1): vzywam mowy y pińania mego ábym od tych [...] fprofných/ obmierzłych/ niewycudzonych/ głupich/ [...] gadek y mow ludzi záwiedżione odwiodł. *CzechEp* 77.

Wyrażenie: »obmierzłe bálwochwalstwo« (3): iedni z nich [*falszywych chrześcijan*] duchowymi fie czyniác/ wżelákich sobie cieiefnych fpraw/ á nawet y obmierzłego pogánfkiego y *Papiefkiego bálwochwálftwa* pozwaláią. *CzechRozm* 223; *CzechEp* 80, 84.

Szeregi: »obmierzły y obrzydły« (1): Y zgániwży nikczemne y fprofné mowy y difputácye o Bogu/ gáni też y vkázuie obmierzłe y obrzydłe mowy o *Chriftuśie* *CzechRozm* 76.

»plugawy i obmierzły« (1): to coby fie nam zdáło/ żeby w nas iedną fprawiedliwością było/ tedy y to ieft przed BOgiem iáko plát iáki plugawy y obmierzły. [*Vulg Is* 64/6]. *CzechRozm* 217v.

»sprosny a (i) obmierzły« (2): *CzechRozm* 221 v; tedy fię ia tym báwić iáko rzeczą fprofną/ á Bogu obmierzłą y wierze *Chriřtyánfkiey* prawdziwey przeciwną nie będę. *CzechEp* 278.

»zły a obmierzły« (1): Bo gdybyś fie ná krzyż on tárgnąć miał: [...] tedybyś nie co infzego czynił: iedno co złe á obmierzłe dziatki zwykły czynić *CzechRozm* 226.

a. W funkcji rzeczownika (1) :

W połączeniu szeregowym (1): boiázliwym/ y niewiernym/ y obmierzłym/ y mężoboycom/ y wżetecznikom/ y czarownikom/ y bálwochwálcom/ y wżytkim kłámcom [*Timidis autem et incredulis et exsecratis et homicidis et fornicatoribus et veneficis et idolatris et omnibus mendacibus*]/ część ich będzie w ieżierze goráiącym ogniem y śiárką *WujNT Apoc* 21/8.

Synonimy: obrzydły, ohydny, plugawy.

Cf **OBMIERZNAĆ, OMIERZŁY**

MC